

На основу члана 88. став 5. Закона о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/10 и 93/12),

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРАВИЛНИК

о ближим условима, као и начину доделе и коришћења средстава из годишњег програма коришћења средстава Буџетског фонда за шуме Републике Србије и Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине

“Службени гласник РС”, бр. 17 од 21. фебруара 2013, 20 од 3. марта 2016.

1. Уводне одредбе

Члан 1.

Овим правилником ближе се прописују услови, као и начин доделе и коришћења средстава из годишњег програма коришћења средстава Буџетског фонда за шуме Републике Србије и Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине (у даљем тексту: Годишњи програм).

Члан 2.

Поједини изрази, употребљени у овом правилнику, имају следеће значење:

1) пошумљавање је садња или сетва у сврху подизања шума на необраслом земљишту, које обухвата припрему терена, садњу шумских садница, односно сетву шумског семена;*

2) *поновно пошумљавање* је пошумљавање површина на којима пошумљавање у претходној години није успело због више силе утврђене у складу са одредбама овог правилника;

3) *брисана је (види члан 1. Правилника - 20/2016-15)*

4) *подизање плантажа и интензивних засада* обухвата радње из тачке 1) овог члана које се спроводе ради интензивне производње дрвета, шумског репродуктивног материјала и заштите земљишта;

5) мелиорација је садња или сетва ради промене узгојног облика, санације деградираних или оштећених шума, која обухвата припрему терена, садњу шумских садница или сетву шумског семена;*

6) *брисана је (види члан 1. Правилника - 20/2016-15)*

7) *нега и одржавање шумских засада* (младе природне састојине и вештачки подигнути засади) је:

(1) нега природних младих састојина до 10 cm прсног пречника,

(1a) нега шумских засада до пете године старости (чишћење од корова, изданака и избојака, окопавање и прашење и др.);*

(2) чишћење шумских засада од непожељних врста старости од шест до 20 година и врши се током целе године,

(3) прва прореда у вештачки подигнутим шумским засадима *, која се врши током целе године;

8) *производња шумског семена* је признавање, нега и одржавање признатог полазног материјала за производњу селекционисаног, квалификованог и тестираног шумског семена (у даљем тексту: полазни материјал), брање, односно сакупљање, дорада, складиштење и чување шумског семена произведеног од признатог полазног материјала, као и набавка опреме за производњу шумског семена;

9) *производња шумског садног материјала* је производња шумских садница лишћара и четинара намењених за радове на пошумљавању необраслог земљишта, вишегодишњих садница за подизање плантажа и интензивних засада и мелиорацију деградираних шума и шикара, као и набавка опреме за производњу шумског садног материјала;

10) *заштита шума и шумских засада* је заштита шума и шумских засада од биотичких **(биљне болести, штеточине и дивљач)*** и абиотичких узрочника (пожар, вода, ветар, снег и др.);

11) *градња шумских путева* је градња шумских путева (I и II фаза) за отварање шумског комплекса на коме ће се спроводити мере утврђене плановима газдовања шумама:

(1) I фаза градње шумског пута подразумева израду доњег строја пута, и то: ископ земљишта у широком откопу, уграђивање водопропуста, израда канала или ригола, банкина, шкарпа усека и насипа и ваљање постељице,

(2) II фаза градње шумског пута подразумева израду горњег строја пута и то: разастирање и ваљање коловозне конструкције (коловозне подлоге и коловозног застора);

12) *реконструкција шумског пута* је промена техничких и конструктивних елемената постојећег шумског пута, и то: повећање радијуса хоризонталних кривина; смањење нагиба нивелете; проширење планума пута; регулисање ефикасног одводњавања (површинске воде са коловоза, воде са прибрежних косина и подземне воде); израда и уређење коловозне конструкције (разастирање и ваљање коловозне подлоге и коловозног застора);

13) *санација оштећења дела шумског пута* подразумева радове на санирању оштећења дела шумског пута насталих услед дејства природних сила као што су земљотрес, поплава, бујица, клизишта, лавине и друго, о чему је министарство надлежно за послове шумарства обавештено у року од седам дана од дана настанка оштећења;

14) *мост на траси шумског пута* је грађевина којом траса шумског пута прелази преко препреке. Мост распона до 5 m (плочасти пропуст) се гради на основу типског пројекта, а мост распона већег од 5 m се гради на основу главног пројекта;

15) *заштита шума од пожара* је градња и одржавање противпожарних пруга, градња противпожарних осматрачница, градња и одржавање трајних водозахвата и стационарних резервоара за воду, као и набавка опреме и средстава за превенцију и гашење шумских пожара у складу са планом заштите шума од пожара;

16) *развојно-истраживачки рад* је израда и реализација студија, експертиза и развојно-истраживачких пројеката у циљу унапређења шумарства;

17) *едукација и промоција* је израда и реализација програма и пројеката образовања стручне и шире јавности, као и организација стручних скупова и израда публикација од значаја за промоцију шума и шумарства;

18) *виша сила* је суша, екстремно високе температуре, пожар, град, поплава, екстремно јак ветар, земљотрес и друге непогоде које имају карактер елементарних непогода и које проузрокују сушење садница, односно оштећење или уништење радова. Утврђивање дејства више силе врши се на основу непосредног увида на терену и извештаја добијених од надлежних органа (хидрометеоролошки завод, сеизмолошки завод, специјализоване службе МУП-а за ванредне ситуације и др.).

*Службени гласник РС, број 20/2016

2. Услови и начин доделе средстава

а) Конкурс

Члан 3.

Додела средстава по Годишњем програму за текућу годину (у даљем тексту: додела средстава) врши се конкурсом који расписује министарство надлежно за послове шумарства, односно надлежни орган аутономне покрајине (у даљем тексту: давалац средстава).

Конкурс садржи:

1) врсту послова, односно радова који ће се финансирати у текућој години;

- 2) списак документације која се прилаже уз пријаву за доделу средстава по врстама послова, односно радова;
- 3) рок за подношење пријаве за доделу средстава;
- 4) посебне услове за поједине врсте послова, односно радова.

Конкурс се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“, односно „Службеном листу АП Војводине“ и на интернет страници даваоца средстава.

Пријава за доделу средстава подноси се у писаном облику, а табеларни приказ рекапитулације планираних радова и у електронском облику, на обрасцима прописаним конкурсом.

Пријава на конкурс

Члан 4.

Право на доделу средстава има лице које поднесе пријаву на конкурс за доделу средстава (у даљем тексту: подносилац пријаве) и испуњава одговарајуће услове, и то:

- 1) сопственик и корисник шума и шумског земљишта, као и другог земљишта намењеног пошумљавању;
- 2) правно лице и предузетник, ако је закључио уговор о изради и реализацији пројеката и програма радова са сопствеником, односно корисником шума или земљишта на коме ће се изводити радови;
- 3) научноистраживачка установа у области шумарства, као и правно лице које испуњава посебне услове утврђене конкурсом, за развојно-истраживачки рад, едукацију и промоцију.

Физичко лице остварује право на доделу средстава, преко правног лица, односно предузетника који има обезбеђен садни материјал произведен у шумском расаднику регистрованом у складу са законом којим се уређује шумски репродуктивни материјал.

б) Услови у погледу садржине програма, односно пројеката

Члан 5.

Уз пријаву за конкурс подносилац пријаве, у зависности од врсте послова односно радова, прилаже и одговарајуће програме, односно пројекте, и то:

- 1) програме заштите шума од болести и штеточина, пошумљавања, подизања плантажа и интензивних засада, мелиорације *, неге и одржавања шумских засада, производње шумског семена и садног материјала, развојно-истраживачке и програме едукације и промоције (у даљем тексту: програми радова);
- 2) пројекте градње, реконструкције и санације шумских путева, градње моста на траси шумског пута, изградње и одржавања водозахвата и

стационарног резервоара за воду, изградње противпожарних осматрачница и градње и одржавања противпожарних пруга.

Програми, односно пројекти из става 1. овог члана морају да испуњавају одговарајуће услове у погледу садржине прописане овим правилником.

*Службени гласник РС, број 20/2016

Програми радова

Члан 6.

Програми радова садрже:

- 1) назив подносиоца пријаве;
- 2) табеларни приказ рекапитулације планираних радова са локацијом и динамиком извођења планираних радова по врсти и количини и калкулацијом трошкова са урачунатим ПДВ-ом;
- 3) за радове који се изводе у уређеним шумама извод из основе, односно програма газдовања шумама (копија описа станишта и састојина, плана гајења, **планова развоја мреже шумских путева са пописом свих шумских путева и детаљном анализом стања и детаљним планирањем радова на градњи и реконструкцији шумских путева***, противпожарних пруга, противпожарних осматрачница и водозахвата, евиденција извршених радова за површину на којој се планирају радови);
- 4) за радове који се изводе у неуређеним шумама, у шумама у својини физичких лица и на шумском земљишту за које не постоји програм газдовања, као и на земљишту ван шумског подручја: податке о власнику земљишта, локацији (општина, катастарска општина, број катастарске парцеле), класи земљишта, укупној и редукованој (радној) површини; доказ о власништву; кратак опис станишта, врсту радова, врсту и количину садног материјала; копију уговора који правно лице, односно предузетник, регистрован за послове из области шумарства закључује са власником земљишта;
- 5) за радове на мелиорацији * и прве прореде у вештачки подигнутим шумским засадима, поред података, односно документације из тач. 1) до 4) овог става, садржи и извођачки пројекат газдовања шумама.

Брисан је ранији став 2. (види члан 3. Правилника - 20/2016-15)

*Службени гласник РС, број 20/2016

Главни пројекат за градњу новог шумског пута

Члан 7.

Техничка документација главног пројекта за градњу новог шумског пута садржи:

- 1) површину и намену шума и шумског земљишта због којих треба да се гради пут, ради спровођења мера утврђених плановима газдовања шумама;
- 2) опис пројектованог шумског пута са ближим подацима о локацији, намени коришћења пута и осталим битним елементима везаним за газдовање шумама и површинама земљишта, укључујући и потребе становништва за изградњу предвиђеног пута;
- 3) категоризацију и карактеристике шумског пута;
- 4) дужину пројектованог шумског пута, планирану динамику градње и почетка коришћења изграђеног пута;
- 5) приказ отворености шума шумског подручја са вертикалном представом терена у размери 1:25000 или 1:50000;
- 6) анализу отворености шумског комплекса пре и после изградње пројектованог шумског пута са прилогом (основна карта размере 1:10000, на којој се виде сви елементи које садржи анализа);
- 7) технички извештај;
- 8) ситуацију размере 1:1000;
- 9) уздужни профил размере 1:100 и 1:1000;
- 10) попречне профиле размере 1:100;
- 11) главни пројекат моста на шумском путу распона преко 5 m, а типске пројекте за мостове (плочасте пропусте) распона до 5 m;
- 12) осигурање темена и репера;
- 13) геореферентне тачке (почетак и крај трасе пута, као и најмање две карактеристичне тачке на сваки километар пута);
- 14) предмер радова и предрачун трошкова;
- 15) калкулацију трошкова изградње шумског пута укупно и по 1 km дужном, са структуром извора финансирања;
- 16) техничке и конструктивне карактеристике пута:
 - (1) минимална ширина коловоза – за једносмерни 3 m, а за двосмерни 5,5 m,
 - (2) минимална ширина банкина – са и без риголе за одводњавање 1 m,
 - (3) минимална дебљина коловоза: на постељици V и VI категорије земљишта 10 cm, на постељици IV категорије земљишта 30 cm, а на постељици III категорије земљишта 50 cm,

- (4) цевасти пропуст одговарајућег пречника, у зависности од предвиђене количине воде, на свим конкавним преломима нивелете,
- (5) уздужни нагиб пута до $\pm 10\%$, а на краћим дистанцама (до 50 m) до $\pm 12\%$,
- (6) попречни нагиб у кривинама до 5%,
- (7) радијус хоризонталних кривина минимум 20 m, а у серпентинама 12 m,
- (8) проширење коловоза у кривинама код серпентина од најмање 2 m,
- (9) максимално растојање између мимоилазница 300 m.

Главни пројект за реконструкцију постојећег шумског пута и санацију оштећења дела шумског пута

Члан 8.

Главни пројекат за реконструкцију постојећег шумског пута и санацију оштећења дела шумског пута садржи техничку документацију са подацима из члана 7. тач. 2), 3), 4), 5) 7), 8), 9), 10), 11) 12), 13), 14), 15) и 16) овог правилника.

Главни пројект моста на траси шумског пута

Члан 9.

Техничка документација главног пројекта моста на траси шумског путу садржи:

- 1) димензије распона моста;
- 2) димензије талпи;
- 3) димензије дрвене моснице – систем просте греде;
- 4) димензије дрвене моснице подупрте седлима и косницима;
- 5) димензије косника;
- 6) димензионисање обалног ослонца (од камена у цементном малтеру или армираног бетона);
- 7) цртеж моста;
- 8) предрачун трошкова градње моста;
- 9) техничке и конструктивне карактеристике моста:
 - (1) ширина моста минимално 4 m, а ширина коловоза минимално 3 m,
 - (2) минимална гранична носивост конструкције за средишње оптерећење 20 kN,
 - (3) висина моста најмање 1 m изнад највећег забележеног нивоа воде,
 - (4) за распон моста до 8 m, главни носач проста греда,

(5) за распон од 8–15 m, главни носач са двојним, тројним или четворним подупирањем,

(6) за распон преко 15 m, главни носач у облику сложеног решеткастог носача,

(7) материјал од кога је мост изграђен треба да обезбеди трајност од најмање 30 година,

(8) нивелета моста хоризонтална или конвексна, са уздужним падом/успоном од 0,5 до 3%.

Типски пројекат моста малог распона

Члан 10.

Типски пројекат моста малог распона садржи техничку документацију са подацима из члана 9. тач. 1), 2), 3), 6), 7), 8) и 9) овог правилника.

Пројекат за градњу и одржавање противпожарних пруга

Члан 11.

Пројекат за градњу и одржавање противпожарних пруга садржи:

- 1) извод из плана заштите од пожара донет у складу са прописима којима се уређује заштита од пожара;
- 2) укупну површину шума газдинске јединице угрожене од пожара, по степену угрожености;
- 3) опис састојине угрожене од пожара ради одређивања ширине и дужине противпожарне пруге;
- 4) геореферентну тачку положаја објекта;
- 5) карту размере 1:10000 са унетим постојећим путевима, односно пругама и планираним противпожарним путевима и пругама;
- 6) карту шумског подручја размере 1:25000 или 1:50000 са унетим постојећим путевима и противпожарним пругама;
- 7) начин градње, односно одржавања противпожарне пруге (врсте радова) ради дугорочног обезбеђења њене функције;
- 8) предмер радова и предрачун трошкова.

Пројекат за градњу и уређење водозахвата и стационарног резервоара за воду

Члан 12.

Пројекат за градњу и уређење водозахвата и стационарног резервоара за воду садржи:

- 1) извод из плана заштите од пожара донет у складу са прописима којима се уређује заштита од пожара;
- 2) врсту и обим радова и количину материјала потребног ради дугорочног обезбеђења функције објекта из става 1. овог члана;
- 3) предмер радова и предрачун трошкова;
- 4) карту шумског подручја размере 1:25000 или 1:50000 са унетим постојећим путевима, воденим површинама, водозахватима и стационарним резервоарима, положајем новог водозахвата, односно стационарног резервоара за воду и геореферентним тачкама њиховог положаја;
- 5) начин обезбеђења функционалности и заштите објекта, са дефинисаном минималном количине воде;
- 6) сагласност надлежног органа за градњу у складу са прописима који регулишу област водопривреде.

Минимални капацитет водозахвата из става 1. овог члана износи 30 m³, а стационарног резервоара 5 m³.

Израда студија, експертиза, развојно-истраживачких пројеката и
едукативних пројеката

Члан 13.

За израду студија, експертиза, развојно-истраживачких пројеката, као и едукативних и пројеката промоције шумарства, подносилац пријаве доставља попуњен образац пријаве пројекта који нарочито садржи:

- 1) име руководиоца пројекта и пројектни тим;
- 2) динамику спровођења пројекта (по месецима);
- 3) конструкцију финансирања пројекта (из буџета, сопствених средстава и средстава из којих се суфинансира);
- 4) опис пројекта (стање, образложење значаја пројектних активности, процена утицаја на развој сектора, одрживост резултата и ефеката пројекта);
- 5) циљеве и основне активности пројекта;
- 6) мерљиве ефекте пројекта;
- 7) ризике;
- 8) податке о усклађености са Стратегијом развоја шумарства Србије, и осталим националним, регионалним или локалним стратешким приоритетима;
- 9) листу сродних пројеката које финансира Република Србија или међународна заједница;

10) калкулацију трошкова.

За реализацију развојно-истраживачких пројеката, студија и експертиза, учешће средстава буџета не може бити веће од 80% од укупне вредности пројекта.

Изузетно од одредбе става 2. овог члана, ако је наручилац пројекта Министарство, учешће средстава буџета може бити 100%.

Пројекти едукације и промоције шума и шумарства финансирају се у укупном износу из средстава Буџетског фонда за шуме.

Пројекат за градњу противпожарне осматрачнице

Члан 14.

Пројекат за градњу противпожарне осматрачнице садржи:

- 1) извод из плана заштите од пожара донет у складу са прописима којима се уређује заштита од пожара, са картираном мрежом постојећих и планираних осматрачница;
- 2) пројекат осматрачнице са неопходном бетонском и челичном подлогом;
- 3) предмер радова и предрачун трошкова;
- 4) карту шумског подручја размере 1:25000 или 1:50000 са унетим постојећим и планираним противпожарним осматрачницама;
- 5) геореферентну тачку положаја објекта.

в) Пошумљавање, мелиорација и подизање плантажа и интензивних засада

Члан 15.

Број, **врста и квалитет*** садница на пошумљавању, мелиорацији и подизању плантажа и интензивних засада утврђује се према плану гајења.

За радове из става 1. овог члана у шумама и на земљишту за које не постоји план гајења, **број, врста и квалитет*** садница утврђује се конкурсом.

За радове из става 1. овог члана могу да се користе само саднице произведене у складу са прописима којима се уређује шумски репродуктивни материјал.

*Службени гласник РС, број 20/2016

Радови на пошумљавању обрадивог пољопривредног земљишта

Члан 16.

За радове на пошумљавању обрадивог пољопривредног земљишта, подносилац захтева доставља копију сагласности Министарства, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште.*

3. Начин коришћења средстава

Уговор о коришћењу средстава

Члан 17.

Средства из Годишњег програма користе се у складу са условима и на начин који су утврђени уговором закљученим са подносиоцем пријаве који испуњава услове из конкурса и овог правилника (у даљем тексту: корисник средстава) и даваоцем средстава.

Уговор из става 1. овог члана садржи нарочито:

- 1) обим, врсту и начин извођења радова из Годишњег програма;
- 2) податке о локацији на којој се изводе радови;
- 3) динамику извођења радова и рок у коме ће се извршити уговорени радови;
- 4) рок у коме ће се извршити пријем уговорених радова;
- 5) обавезе уговорних страна са утврђеном динамиком исплате средстава;
- 6) инструмент обезбеђења плаћања.

Учешће режијских трошкова у уговореној вредности која се финансира из средстава буџета може бити највише 10%.

Реализација радова на пошумљавању, мелиорацији и подизању плантажа и интензивних засада

Члан 18.

Пријем уговорених и извршених радова на пошумљавању, подизању плантажа и интензивних засада и мелиорацији деградираних шума и шикара врши се после једног вегетационог периода.

Пријем осталих уговорених радова врши се у складу са уговором о коришћењу средстава.

Брисан је ранији став 3. (види члан 6. Правилника - 20/2016-15)

Члан 19.

Радови на пошумљавању сматрају се успешним ако је после једног вегетационог периода преживело више од 85% садница.

Радови на подизању плантажа и интензивних засада и мелиорацији деградираних шума и шикара примају се ако је после једног вегетационог периода преживело више од 90% садница.

Радови на мелиорацији деградираних шума и шикара сматрају се успешним и извршиће се њихов пријем када је преживело више од 80% засађених садница, ако су празнине настале сушењем садница попуњене природним подмлатком аутохтоних врста дрвећа.

Ако је проценат преживелих садница после једног вегетационог периода мањи од процента из ст. 1. до 3. овог члана услед дејства више силе, давалац средстава ће у целини исплатити средства до уговореног износа, ако је о настанку више силе обавештен одмах, а најкасније у року од седам дана од дана настанка последица дејства више силе.

4. Завршне одредбе

Члан 20.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о ближим условима, као и начину доделе и коришћења средстава из годишњег програма коришћења средстава Буџетског фонда за шуме Републике Србије и Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине („Службени гласник РС”, број 32/11).

Члан 21.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-00010/2013-09

У Београду, 14. фебруара 2013. године

Министар,

Горан Кнежевић, с.р.